

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-09090-011
Otsuse kuupäev	16. sept 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Kai Amos, liikmed Mari-Liis Aas, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Osaühing Aktiva Finants, 10746479
Tarbija nõue	Kohustuse puudumine
Asja läbivaatamise aeg	24. aug 2022

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus. Tuvastada, et tarbijal puudub kohustus tasuda kauplejale leppetrahve nr 0031026073, 0030030924, 0174002934, 0030031238, 0031027738 ja 0031028659.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakoh tule esitatud hagi avaldusest.

Asjaolud:

Tarbija pöördus tarbijavaidluste komisjoni poole järgmistel asjaoludel: kaupleja saatis tarbijale 09.02.2022 teate selle kohta, et AS Ühisteenused poolt 2015.a temale määratud leppetrahvid on tasumata, ühtlasi teatas, et AS Ühisteenused loovutas oma nõuded tarbija vastu OÜ-le Aktiva Finants. Kaupleja edastas 19.02.2022.a tarbijale leppetrahvide nr 0031026073, 0030030924, 0174002934, 0030031238, 0031027738 ja 0031028659 teated ja fotod. Esitatud kuus nõuet koosnesid leppetrahvist 35 eurot, VÕS § 113² lg 2 p 1 alusel sissenõudmiskulust 30 eurot ja VÕS § 113 lg 1 alusel viivisest. Tarbija ei nõustunud esitatud leppetrahvidega põhjusel, et ei ole neid kätte saanud. Tarbija esitas neile nõuetele ka aegumise vastuväite. Kaupleja pakkus tarbijale kompromissina nõude osalist vähendamist, milliseга tarbija ei nõustunud.

Tarbija palub tuvastada, et temal puudub kohustus tasuda leppetrahve nr 0031026073, 0030030924, 0174002934, 0030031238, 0031027738 ja 0031028659.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu ja selgitas neid nõudeid järgmiselt: kaupleja tuvastas Transpordiameti andmete alusel, et tarbija sõiduk parkis 2015.a veebruari kuust kuni

septembri kuuni aadressil Pärnu mnt 139 Tallinn AS Ühisteenused hallatavas tasulises parklas kuuel korral parkimistasu tasumata, mille eest vastavalt LS § 188 lg 2 vastutab sõiduki omanik või vastutav kasutaja. Leppetrahvid määrati alltoodud kuupäevadel summas 35 eurot, nende tasumise tähtaeg oli 14 päeva, viimase leppetrahvi tasumise tähtaeg saabus 06.10.2015.a. Kõik leppetrahvid on tasumata. Kauplejal on tarbija suhtes järgmised leppetrahvide nõuded:

13.02.2015 nr 0031026073, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 20,73 eurot;
22.05.2015 nr 0030030924, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 19,97 eurot;
29.05.2015 nr 0174002934, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 19,92 eurot;
09.06.2015 nr 0030031238, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 19,84 eurot;
29.06.2015 nr 0031027738, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 19,68 eurot;
22.09.2015 nr 0031028659, trahv 35 eurot, sissenõudmiskulu 30 eurot, viivis 19,03 eurot.

Kaupleja ei nõustu tarbija vastuväidetega, milliste kohaselt ei ole tarbija trahvinõudeid kätte saanud ja et nõuded on aegunud. Trahvinõuded pandi sõiduki kojamehe vahele. Riigikohus on selgitanud, et kui leppetrahvi nõue esitatakse mõistliku aja jooksul pärast kohustuse rikkumist ei pea enam leppetrahvi nõudmise teadet esitama (RKTKo 3-2-1-142-11, p 17 ja 3-2-1-28-08, p 14). Riigikohus asus 05.06.2019 kohtuasja nr 2-17-117146 punktis 12 seisukohale, et parkimisteenuse osutamisel leppetrahvinõude panemist sõiduki esiklaasile kojamehe vahele võib pidada tahteavalduse edastamise mõistlikuks viisiks TsÜS § 70 mõttes. Kauplejal ei olnud esitada tõendina fotot sõidukist koos kojamehe vahele pandud trahvinõudega.

Kaupleja ei nõustu ka tarbija aegumise vastuväitega. Kaupleja on seisukohal, et tarbija rikkus oma kohustust tahtlikult. Tahtliku rikkumise korral kohaldub TsÜS § 146 lg 4 kohaselt 10-aastane aegumistähtaeg, see aeg ei ole veel möödunud. Lepingud on pooltele täitmiseks kohustuslikud (VÕS § 8 lg 2), tarbija jättis leppetrahvide tasumise kohustuse täitmata. Kaupleja hinnangul on tarbija oma käitumisega tõendanud lepingulise kohustuse tahtlikku rikkumist. Tarbija jättis tasumata 6 parkimistrahvi, mis on tavapärasest rohkem ja mis kinnitab üheselt tarbija tahtlust, so tahtlik ja teadlik parkimislepingu tingimuste rikkumine. Kõik rikkumised toimusid lühikese ajaperioodi jooksul samas eraparklas aadressil Pärnu mnt 139. Tegemist on tarbija poolse korduva pahatahtliku käitumisega, s.o. tahtlus, rikkudes parkimistingimusi korduvalt ja jättes parkimistingimuste eest tehtud leppetrahvinõuded tasumata. Kaupleja ei pea võimalikuks võlanõuete tühistamist seoses aegumisega kuivõrd aegumine ei muuda võlga olematuks. Aegumine ei vabasta võlgnikku kohustuse täitmisest ega lõpeta võlasuhet, vaid annab võlgnikule võimaluse keelduda oma kohustuse täitmisest. Kaupleja on seisukohal, et käesoleval juhul kohaldub TsÜS § 146 lg 4 kohane 10-aastane aegumistähtaeg kuivõrd asjaolu, et tarbijal on keskmisest rohkem tasumata leppetrahvi nõudeid, see kinnitab tarbija tahtlust leppetrahvide tasumata jätmisel.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal on kaupleja ees lepingust tulenev kohustus tasuda parkimisõigusega parkimisel leppetrahvinõudeid.

Antud vaidlus puudutab sõiduki parkimist tasulises parklas. Riigikohus selgitas tsiviilasja nr 3-2-1-82-16 otsuse p-s 22, et tasulises parklas parkimise kohta sõlmitud leping vastab üürilepingu tunnustele VÕS § 271 mõttes, kus tasulise parkimise korraldaja (üürileandja) võimaldab parkimist vajava sõiduki juhil (üürnik) kasutada tasu eest parkimisala. Parkimisel sõlmitakse leping hetkel, kui sõiduk siseneb tasulise parkimise alale. Parkimise kohta sõlmitud lepingust tulenevaid üürileandja õigusi ja kohustusi omab parkimise korraldaja.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi võib võlasuhe tekkida lepingust. VÕS § 8 lg 1 kohaselt leping on tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma. VÕS § 76 lg 1 kohaselt tuleb kohustust täita vastavalt lepingule ja seadusele.

Asjaolude kohaselt määras AS Ühisteenused ilma parkimisõigusega parkimise eest tarbijale kuus leppetrahvi 2015.a veebruarist kuni septembrini põhjusel, et tarbija parkis tasulises parklas ilma tasu maksmiseta. Tarbija vaidlustas nõude kahel asjaolul: tarbija ei saanud trahviteatise kätte, kuna kojamehe vahel neid ei olnud, kaupleja nõuded on aegunud.

Vaidluse korral peab kumbki pool oma väiteid ja vastuväiteid tõendama. Kaupleja esitas tarbijale leppetrahvi ja sellega kaasnevate rahaliste kohustuste täitmise nõude, kauplejal lasub oma nõude tõendamise kohustus. Tarbija esitas väite, et 2015.a tema sõiduki kojamehe vahel ei olnud leppetrahvidel märgitud kuupäevadel teateid. Kaupleja kinnitusel pandi need teated kojamehe vahele, kuid kaupleja ei tõenda oma seisukohta ühegi tõendiga. Kaupleja ei lükka tarbija esitatud leppetrahvinõuete puudumise väidet ümber. Tarbija poolt parkimisnõuete rikkumine ei ole tõendatud.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 146 lg 1 järgi on tehingust tuleneva nõude aegumistähtaeg kolm aastat. Aegumise kolmeaastane tähtaeg laieneb ka leppetrahvi nõuetele. Tarbija esitas kõigi kuue leppetrahvi nõudele aegumise vastuväite lähtudes kolmeaastasest aegumise tähtajast.

Kaupleja asus seisukohale, et antud juhul ei kohaldu aegumise üldnorm kolm aastat, vaid kohaldada tuleb TsÜS § 146 lg-s 4 tahtliku rikkumise korral ettenähtud 10-aastast aegumistähtaega. Võlgniku poolt kohustuse tahtliku rikkumise tahet peab tõendama võlausaldaja, antud juhul kaupleja. Kaupleja tõendab tarbija tahtlust rikkumiste kirjelduse kaudu, millise kohaselt rikkus tarbija ühes ja samas parklas kuuel korral parkimisnõudeid ja jättis parkimistasu maksmata. Tarbija tahtlus seisneb rikkumiste toimepanemise korduvuses. Kohtupraktikas on leitud, et ainuüksi kohustuse täitmata jätmine, sh ka korduv, ei ole TsÜS § 146 lg 4 kohaldamiseks piisav. Kaupleja ei ole tõendanud, et tarbija ka soovis saavutada õigusvastast tagajärge, samuti ei ole tõendanud, kas kaupleja pani 2015.a. kuuel korral tarbija sõiduki kojamehe vahele trahviteate. Kogumis ei ole kaupleja tõendanud tarbija poolt parkimisnõuete tahtlikku rikkumist TsÜS § 146 lg 4 mõttes. Komisjon kohaldab kaupleja 2015.a leppetrahvi nõuetele TsÜS § 146 lg 1 toodud kolmeaastast aegumise tähtaega.

TsÜS § 147 lg 1 järgi algab aegumistähtaeg nõude sissenõutavaks muutmisega. Antud juhul muutusid kõik kuus leppetrahvi nõuet sissenõutavaks 2015.a. Parkimise korraldaja ei pöördunud hiljemalt 2018.a kohtu poole, kõik kuus leppetrahvi nõuet on TsÜS § 146 lg 1 kohaselt aegunud. TsÜS § 143 kohaselt võtab kohus või muu vaidlust lahendav organ nõude aegumist arvesse ainult kohustatud isiku taotlusel. Tarbija esitas aegumise vastuväite kauplejale ja ka komisjonile. TsÜS § 142 lg 1 annab pärast nõude aegumist kohustatud isikule õiguse keelduda oma kohustuse täitmisest. Võlausaldaja ei saa aegunud nõuet maksmata panna ja sellisel nõudel ei ole kohtus mingeid eduväljavaateid.

Kaupleja esitas tarbijale aegunud nõuded. Tarbija aegumise vastuväite alusel kuulub tarbija avaldus rahuldamisele. Tarbija ei pea aegumise tõttu täitma temale esitatud leppetrahvi nõudeid.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Aas

/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova

/allkirjastatud digitaalselt/